

TE'LİF ESERLER

Ali DARYAL

erek asrımızda gerekse daha önceleri yaşamış dünyanın dört bir tarafındaki İslâm âlimleri ve mütefekkirlerinin çeşitli dillerdeki eserlerinin son senelerde gittikçe artan bir hızla dilimize tercümele-ri uzun zamandan beri hasretini çektiği-miz sevindirici bir olaydır. Gittikçe hızla-nan bu tercüme hareketi bu çeşit fikri kitapları okuyanların sayılarının devam-lı olarak arttığına da bir delildir.

Yalnız tercüme eserlerde görülen bu faaliyetlerin hiç olmazsa yarı yarıya dahi olsa te'lif eserlerde görülebilmesi, yani toplumun bünyesine zerk edilen bu fikirlerin toplum bünyesinde müsbet bir tepki (reaksiyon) doğurmak suretiyle çeşitli fikir akımları husule getirememesi, bu tercüme eserlerden beklenenlerin elde edilemediği kanatını uyandırmaktadır.

Evet, yapılan bu tercüme İslâm düşünürleri-nin görüşlerini, fikirlerini ve neticeye giderken yaptıkları mantıkî çıkarımları dolayısı ile eserleri-nin mantıkî yapısını yani düşünüş şekillerini bize aktettirmeleri bakımından çok fazla bir değer ta-sır.

Fakat bizler okuduğumuz bu kitaplardaki dü-şüncelerin ve fikir sistemlerinin tahlilini (analiz) ya-pıp, onların sağlam, kuvvetli taraflarını tesbit edip eksik veya, zayıf taraflarını gösterip yani ilmi ta-biriyle tenkidini yapmadıkça ve müellifin eksik veya zayıf bıraktığı tarafları kuvvetlendirmeğe çalışmadık-ça kısacası, okuduklarımız üzerinde düşünmedikçe başka bir deyişle bu fikirler ve fikir sistemlerini ta-raftsız olarak fikirler âlemindeki yerine yerleştirme-ğe çalışmadıkça, bu okumalar bizleri farkında olma-dan zamanla doğru orantılı olarak «fikir hazırlapçı-luğuna», «fikir mirasyediciliğine», «fikir tenbelliği-ne» bir nevi «düşünce güdüklüğüne» doğru çekip gö-türür. Bu fikir — tenbelliği alışkanlık haline gel-dikten sonra ondan kurtulmak daha güçleşecektir. Zira psikoloji kanunlarına göre «bir şeye alışmak güç, alıştıktan sonra onu terk etmek daha güçtür.»

Netice olarak, yukarıda belirtildiği tarzda çalış-madıkça yani bu eserlerin fikir yapılarını dışardan her tarafı ile tetkik etmiyerek bu fikir yapılarının içine girmek suretiyle hadiseler onların bakış zavi-yesinden bakacak olursak her şeyi her olayı o mü-tefekkirler gibi görüp onlar gibi değerlendireceğimiz

ve dolayısıyla daima onların bir kopyası olarak ikinc-i plânda kalmağa mahkûm olacağımız aşikârdır. Asıllar (orjinaller) mevcutken kopyaların bir şey ifade etmeyip yeni bir şey getiremeyecekleri ve do-layısı ile alâka toplayıp tesir icra edemeyecekleri meydandadır.

Ve yine bu fikirleri daha üstün daha kuvvetli daha başka fikirlere geçiş olarak kullanmayıp baş-ka deyişle bu fikirleri bir sıçrama zemini olarak ka-bul etmedikçe en fazla bu fikirler zemini seviyesin-de kalacağımız muhakkaktır.

incinci olarak kendi aramızdan, olay ve hadise-lerin arkasındaki hazırlayıcı sebeplerin tahlilini (analiz) yapıp sonra onların müşterek tarafları-nı tesbit ile terkiğini (sentez) yaparak ve bu arada da bir asırdan daha fazla bir zamandan beri ilim adı-na bize yutturulup kabul ettirilen mesnetsiz, asılsız ön-yargılardan tamamen kurtulup onların tesiri altında kalmadan neticeye giden kuvvetli düşünürler yetiştirmedikçe umumi konulara temas eden bu ter-cüme eserlerinin hususiyet arzeden mahalli dert ve dâvalarımıza bir çözüm şekli getirecekleri uzak bir ihtimaldir.

Şunun da ehemmiyetle belirtilmesi gerekir ki, dikkatin, yazının başından beri sürekli olarak devam lı tercüme-eserler üzerine çekilişi hâlen bu tercüme eserler karşısındaki te'lif-eserlerin nisbetinin azlığından ötürüdür. Yoksa yukarıda zikredilen fikir-nakil-ciliği, fikir-taklitçiliği ve bunun karşısında arzulanan devamlı fikri inkişaf ve gelişme te'lif eserler serisi içinde mevzu bahistir. Allâh Tâala «insan için kendi çalışması ve gayretinden başka bir şey yok-tur.» Âyet-i Kerimesi ile ister tercüme ister te'lif eser olsun onlardaki her düşünce ve fikir üzerinde her birimiz ayrı, ayrı zihin yormadıkça bu eserler-deki fikirlerden istenilen faydayı temin edemeyeceği-mizi aksine düşünmeğe çalıştığımız kadarını elde edeceğimizi beyan ediyor. Böyle olmadığı takdirde yani te'lif eserlere katkıda bulunmadıkça yeni düşün-celerle onları zenginleştirip geliştirmeye çalışmak suretiyle bu te'lif eserler serisinde devamlı bir te-kamül sağlayamadıkça tercüme eserlerden doğacak mahzurlar «fikir mirasyediciliği», «fikir tenbelliği» aynıyle te'lif eserler için de vârittir. Zira ilerleme-yen her şey yerinde saymağa ve yerinde sayan her şey devamlı akıp giden zamanla doğru orantılı olan tekamülün karşısında ona ayak uyduramamaktan do-

layı geri kalmış hükmüne razı olarak o muameleye tabi olmaya mahkûmdur.

Öyleyse fikrî tekamülümüz için ve dolayısı ile mahalli veya umumi meselelerimizi daha iyi çözümlenebilmek için devamlı olarak hepimiz ayrı düşünmeğe ve bu düşüncelerimizi geliştirmeğe ve bu fikirlerimizi takip ettikleri gelişme ile beraber başkalarının okumaları dolayısı ile onların zihinlerinde yeni, yeni düşüncelerin doğmasını sağlayabilmek için tesbit ederek yazmağa mecburuz. Tabii, zihinlerinde yeni fikirlerin belirgenleştiği bu kimselerde bu yeni-düşüncelerini, yukarıda zikredilen sebepler muvacehesinde yazmaya mecburdurlar. Öyle ise mantıkan bu düşünce-yazma mecburiyetinin eli kalem tutan bütün fertlere şamil olacağı ortaya çıkar.

Böyle olmadığı takdirde nasıl ki, emir verilerek sürülüp ekilemeyen veya ekildikten sonra bu ekinlerin yetişmesi için gerekenlerin yapılmadığı bir toprak yapısı icabı kendisine geliş güzel atılan veya çeşitli vasıtalarla gelen her tür ve her çeşit tohumu, diken, ot, çalı v.s. yetiştirmeye elverişli ise fikirsiz bırakılıp üzerine eğilerek meşgul olunmayan toplum kütlelerinin zihinleri de dışardan gelecek her türlü menfi fikir akımlarına açık olup onları kabule ve toprağın çalıyı besleyip büyüttüğü gibi o gelen fikirleri bünyesine kabul ederek koruyup yetiştirip geiirştirmeye hazırdir.

Kur'an-ı Kerim'deki düşünmeğe «tefekkür» e ait ve teşvikler «kalem ve kalemın yazdıklarına yemin ederim» Âyet-i Kerimesi ile birlikte mütalâa edildiği takdirde düşünmemizin ve bu düşüncelerimizi çağdaşlarımızın veya bizlerden sonra gelecek kimselerin okuyabilmeleri için yazmamızın lüzumu kendiliğinden ortaya çıkar.

Fikirlerimizin kıymetsiz olduğu kanısına kapılarak değer eksikliği düşünmemiz de yersizdir. Zira bu düşüncelerimiz bir sistem teşkil edip dört başı mamur olmayabilirler. Fakat bu fikirler hem düşünce-mimarlarımızın yetişmelerine ortam hazırlamaları bakımından hem de ilerde kuracakları fikir-yapılarına malzeme teşkil etmeleri bakımından çok değer taşır.

Evet, nasıl canlılarda hareket etmiyen bir kalbi düşünmek mümkün değilse yapısı ve görevi «fonksiyon» icabı düşünmeyen bir zihni de kabul etmek mümkün değildir. Öyle ise gaye, devamlı düşünmesi yapısı icabı olan bu zihinlere şekil vererek belirli yön ve istikamette belirli bir hedefe doğru yönelmektir. Düşünmek, tabii, doğru düşünmek bir sanattır. Devamlı zihni eğitim neticesi elde edilen bir zihni seviyedir.

Düşünebilmemiz daha başka deyimle düşüncele-
rimizin semere verebilmesi için evvelâ üzerinde düşünülecek meseleleri ve bu meseleler üzerinde bizlerden daha önce nelerin nasıl ve ne şekilde düşünüldüğünü bilmemiz gerekir.

Onun için teker teker bütün müslümanların düşünmesini isteyen ve bu yüzden düşünceye «tefekküre çok fazla değer veren Allâh Teâla düşüncelerimize zemin hazırlaması bakımından Kur'an-ı Kerime «Tefekkür et» «Düşün» diye değil «OKU» diye başlar.

*Seyyid
Kutub*
**KUR'AN'DA
EDEBİ
TASVİR**

Çıktı!
*Arapçadan çeviren
Dr. Süleyman Ateş*

İsteme adresleri
Denizliör Cad. Kuvâk Çarşı (Hacı 7.3 ANKARA
P. K. 448 — Telefon : 11 50 03
Aydınlık Hoca No. 27 Cağaloğlu . İSTANBUL
Telefon : 27 91 23

Fiati: 12,5 lira

Ankara İmam - Hatip Okulu

Mezunları Cemiyeti

yayınlardan

MUSTAFA YAZGAN'ın

İSLÂM

—VE

KAINATI

ÇIKTI